

วารสารวิจัยและพัฒนา
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

VRU Research and Development Journal // ISSN 2351-0374

Humanities and Social Science

ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (เดือนกันยายน - เดือนธันวาคม 2557)

Volume 9 Number 3 (September - December 2014)

การป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่างสู่ความเข้มแข็ง ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดเพชรบูรณ์

สนธยา ชมภู^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง และศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ระดับการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง และ 3) ข้อเสนอแนะต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทยภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันชุมชน ด้านการป้องกันตนเอง ด้านการป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ และด้านการป้องกันครอบครัว ตามลำดับ

2) ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ 1) ด้านการป้องกันตนเอง ได้แก่ การไม่ทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิด ถ้ามีปัญหาหรือไม่สบายใจ ควรปรึกษาพ่อแม่ ครู หรือผู้ใหญ่ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 2) ด้านการป้องกันครอบครัว ได้แก่ การสอดส่องดูแลเด็กและบุคคลในครอบครัวอย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด ดูแลเรื่องการคบเพื่อน สร้างความรักความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน 3) ด้านการป้องกันชุมชน ได้แก่ ช่วยเหลือแนะนำผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัดรักษาโดยเร็ว และเมื่อรู้ว่าใครผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายยาเสพติด ควรแจ้งตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และ 4) ด้านการป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ ได้แก่ ทางราชการควรให้ความร่วมมือกับชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม เช่น ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การออกข้อบัญญัติ ฯลฯ

คำสำคัญ: การป้องกัน ยาเสพติด เยาวชนไทย

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ e-mail: SONTAYA@hotmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: SONTAYA@hotmail.com

PROBLEM NARCOTIC PREVENTION OF THAI YOUTH, THE NORTH IS WHILE BELOW TO THE STUDIES ESPECIAL PHETCHABUN CAUSE

Sontaya Chompoo^{1*}

Abstract

This research aims to Learn to prevent youth drug Thailand. Lower North The study recommendations on the prevention of youth drug Thailand. Lower North The sample in this study, including children and young people in detention. Northern Lower 100 was used to collect data, a questionnaire was divided into 3 sections: 1) general information of the respondents, 2) the prevention of youth drug Thailand. Northern Region, and 3) recommendations for the prevention of youth drug Thailand. Lower North The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that

1) The opinions of children and young people in detention on the prevention of youth drug problem, Lower Northern Thailand. The overall moderate. In descending order of descending average; Prevention community. Top Self Defense Protected by cooperating with the government. And the anti-family, respectively.

2) recommendations to the relevant authorities to prevent drug abuse among youth Thailand. Northern Region include: 1) the self-defense are not trial drugs of any kind. If you have a problem or feel uncomfortable, consult your parents, teacher or adult leisure time to good use, 2) to protect the family, including the monitoring of children and family members not involved with drugs. Teach them how to kick the perils of drugs. Care about education; Make love, understanding and good relations with each other 3) the defense community and help guide the addict into treatment without delay. And know who manufacture, import, export, or distribute drugs should inform the police or relevant authorities, and 4) the protection by the government to cooperate with the government should cooperate with the community. Should be open to public participation, such as the District Development Plan. The provision etc.

Keywords: prevention narcotic Thai youth

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences Phetchabun Rajabhat University, e-mail: SONTAYA@hotmail.com

* Corresponding author, e-mail: SONTAYA@hotmail.com

บทนำ

ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยมีมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ลักษณะปัญหามีพัฒนาการไปตามกาลเวลา โดยยาเสพติดชนิดแรกที่คนไทยรู้จัก คือ ฝิ่น หลักฐานที่มีการบันทึกไว้ ก็คือ เป็นประกาศลักษณะกฎหมายโจร ในรัชสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิเบศที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เมื่อ พ.ศ. 1903 กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติการห้ามซื้อขาย เสพฝิ่น ไว้ว่า “ผู้สูบฝิ่น กินฝิ่น ขายฝิ่นนั้นให้ลงพระราชอาญาจหนักหนา ธิราชบาทว์ให้สิ้นเชิง ทเวนบกสามวัน ทเวนเรือสามวัน ให้จำใส่คุกไว้จนกว่าจะอดได้ ถ้าอดได้เรียกเอาทานบนแก้มัน ญาติพี่น้องไว้ แล้วจึงให้ปล่อยผู้สูบ ขาย กินฝิ่น ออกจากโทษ” แม้ว่าบทลงโทษจะสูง แต่การลักลอบซื้อขายและเสพฝิ่นก็ยังมีอยู่ (เฉลิมพล เจียรตระกูล, 2549: 1) การปลูกฝิ่นบนพื้นที่สูงของไทย โดยชาวเขาเผ่าต่างๆ เริ่มมานานกว่า 100 ปี โดยได้รับอิทธิพลจากชาวจีนยูนาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2490 เป็นต้นมา ฝิ่นกลายเป็นพืชรายได้ (Cash Crop) ที่สำคัญ ของชาวเขา ฝิ่นที่ผลิตได้ส่วนใหญ่เข้าไปขายให้พ่อค้าฝิ่นชาวจีนที่ขนส่งนำไปขายยังโรงสูบฝิ่นใน ประเทศไทย และพื้นที่ใกล้เคียง ฝิ่นอีกส่วนหนึ่งชาวเขาใช้เอง (สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด [ป.ป.ส.] (ม.ป.ป.: 86)

ประเทศไทยได้เผชิญกับปัญหา “ยาเสพติด” มาเป็นเวลานาน รัฐบาลในแต่ละยุคได้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาเสพติดมาตลอด (ออนไลน์. ยาเสพติด) นโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตั้งแต่สมัยพระเจ้าอู่ทอง เมื่อครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ได้ห้ามซื้อขายและเสพฝิ่น และมีนโยบายห้ามเช่นนี้ (พงษ์ศิริ สวนแก้ว, 2546: 1) ต่อมาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงแจกกกฎหมายป่าวร้องห้ามปรามผู้ขาย ผู้สูบฝิ่นแต่ยังไม่เป็นผลสำเร็จในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงได้ทรงตราพระราชกำหนดโทษขึ้น โดย “ห้ามมิให้ผู้ใดสูบฝิ่น กินฝิ่น ซื้อฝิ่น ขายฝิ่น และเป็นผู้สมซื้อสมขายเป็นอันขาดทีเดียวถ้ามีฟังจับได้ และมีผู้ร้องฟ้องพิจารณาเป็นสัจจะให้ลงพระอาญา เขียน 3 ยก ทเวนบก 3 วันทเวนเรือ 3 วัน ธิราชบาทว์ บุตรภรรยาและทรัพย์สิ่งของให้สิ้นเชิง ให้ส่งตัวไปตะพุ่นหญ้าช้างผู้รู้เห็นเป็นใจมิได้เอาความมาว่ากล่าว จะให้ลงพระอาญาเขียน 60 ที” จนถึงในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ชาวจีนได้นำฝิ่น และวิธีเสพเข้ามาแพร่ระบาดในประเทศ แม้ว่าได้มีนโยบายปราบปรามอย่างเข้มงวดแต่ก็ไม่ได้ผล ในสมัย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ โดยยอมให้คนจีนเสพ และขายฝิ่นได้ตามกฎหมายแต่เสียภาษีให้กับรัฐบาล (พงษ์ศิริ สวนแก้ว, 2546: 1) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสภาพการค้าฝิ่นก็ยังเป็นอยู่เช่นเดิม คือมีคนจำนวนไม่น้อยที่เสพและติดฝิ่น ที่มีขาย ตามโรงยาฝิ่นโดยถูกต้องตามกฎหมาย และภาษีฝิ่นก็ยังเป็นรายได้หลักของประเทศ ทรงดำริที่จะแก้ภาษีฝิ่น ที่จะทำให้มีการสูบฝิ่นน้อยลงสามารถเลิกไปได้ในที่สุด (เฉลิมพล เจียรตระกูล, 2549 : 2) ปัญหาของฝิ่นที่เชื่อมโยงถึง ปัญหาความมั่นคงของประเทศ รัฐบาลจึงได้ประกาศให้การปลูกและเสพฝิ่นเป็นสิ่งผิดกฎหมาย (สำนักงาน ป.ป.ส. แผนแม่บท [พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556], 2555: 1) จนกระทั่งในปี พ.ศ.2501 นโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติดปรากฏชัดเจนขึ้น เมื่อคณะปฏิวัติภายใต้การนำของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ออกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2501 ให้เลิกการสูบฝิ่นทั่วราชอาณาจักร ผู้ใดเสพฝิ่นมีความผิดตามกฎหมาย โดยมีการเผาทำลายฝิ่นและอุปกรณ์การสูบฝิ่นที่ท้องสนามหลวงในคืนวันที่ 30 มิถุนายน 2502 หลังจากนั้น ปี พ.ศ. 2504 รัฐบาลได้จัดตั้ง “คณะกรรมการปราบปรามยาเสพติดให้โทษ” ใช้ชื่อย่อว่า กปส. สังกัดสำนัก

นายกรัฐมนตรีโดยมีอธิบดีกรมตำรวจเป็นประธาน และมีผู้แทนจากทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ (ออนไลน์. ยาเสพติด)

ต่อมาในสมัยนายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรีรัฐบาลได้เล็งเห็นว่า การปราบปรามยาเสพติดไม่สามารถแก้ไขได้โดยการดำเนินการเฉพาะกรมตำรวจฝ่ายเดียว จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ต่อสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน และประกาศใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2519 ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทยก็ได้ดำเนินไปอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบที่ดีขึ้น พระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มี “คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด” หรือเรียกชื่อย่อว่า ป.ป.ส. โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และจัดตั้งสำนักงาน ป.ป.ส. ขึ้นเป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบโดยตรง มีฐานะเป็นกรม กรมหนึ่งในสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ออนไลน์. ยาเสพติด 2555, 8 กันยายน; วรพจน์ เลี้ยงหล้า, 2553: 1)

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่เรื้อรังและยาวนานมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าในรัฐบาลสมัยใด ปัญหายาเสพติดนับเป็นปัญหาในระดับต้นๆ ของประเทศ ผู้นำของไทยมีแนวคิดและวิธีการต่างๆ กันในการแก้ไขปัญหา เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของสังคมในช่วงเวลานั้น ปัจจุบันยาเสพติดมีการพัฒนารูปแบบ ลักษณะ ให้ง่ายแก่การพกพา ซุกซ่อน และออกฤทธิ์ที่รวดเร็ว รุนแรง (ชัยพร พลัง, 2549: 1) ความร้ายแรงของปัญหายาเสพติด เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป แต่ก็ยังมีบุคคลบางกลุ่มอาศัยยาเสพติดเป็นหนทางสู่ความร่ำรวย โดยไม่คำนึงถึงผลร้ายที่ติดตามมาในภายหลังว่าจะมีประชาชน เยาวชนที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ต้องตกเป็นเหยื่อหรือตกเป็นทาสยาเสพติดและยังเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาอาชญากรรมทั้งปวงอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากข่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจปราบปรามยาเสพติดได้บุกทลายและจับกุมทั้งผู้เสพและผู้ค้าได้หลายรายในเวลาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้จากสภาพการณดังกล่าวย่อมชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างหนักและเป็นไปอย่างรวดเร็ว (สมคิด ศรีชัย, 2547: 1) ทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิต การเป็นพื้นที่การค้า การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด และการเป็นทางผ่านยาเสพติด โดยมีตัวยาลึกที่ประสบปัญหาคือ ผิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็คซ์ตาซี และสารเสพติดประเภทวัตถุออกฤทธิ์บางชนิด (สมคิด ศรีชัย, 2547: 1) เนื่องจากประเทศไทยมีส่วนติดต่อกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดประเภท ผิ่น เฮโรอีน และยาบ้าที่สำคัญของโลก จึงทำให้ประเทศไทยมีส่วนในการผลิตยาเสพติดเหล่านี้ แต่ในปัจจุบันการผลิต ผิ่น เฮโรอีน ได้ลดปริมาณลงจนอยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ แต่ยาบ้าผู้ผลิตได้ย้ายแหล่งไปอยู่ในประเทศใกล้เคียง) ยาเสพติดที่มีการผลิตในประเทศไทยอีกชนิด ก็คือ กัญชาที่มีมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างไรก็ตามแนวโน้มของการเป็นแหล่งผลิตในประเทศไทยนั้นได้ลดลงเป็นลำดับ (เฉลิมพล เขียวตระกูล, 2549: 1)

ปัจจุบันประเทศไทยของเราได้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมากมายหลายฉบับที่สำคัญที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534, พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522, พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518, พระราชกำหนดป้องกันและใช้สารระเหย พ.ศ. 2533,

พระราชบัญญัติฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 แต่ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดออกมาใช้บังคับเป็นจำนวนหลายฉบับแล้วก็ตาม ก็ยังไม่สามารถปราบปรามยาเสพติดให้หมดไปได้ แต่ในทางตรงข้ามกลับมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดชนิดใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ที่สำคัญที่กำลังแพร่ระบาด และมีความรุนแรงมากที่สุดโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นขณะนี้ ได้แก่ การแพร่ระบาดของยาบ้าหรือ ยาขยัน (Amphetamine) (ชัยยันต์ ศรีมังคละ 2548 : 2)

นอกจากนี้ การศึกษาวิจัย ยังมุ่งที่จะค้นคว้าเพื่อแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานเพื่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้สัมฤทธิ์ผล สามารถทำได้ โดยนำแนวทางและนโยบายการแก้ปัญหาของประเทศมาพัฒนากลยุทธ์ให้เหมาะสม ด้วยการศึกษาค้นคว้าประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ บุคคล ตัวยา และสถานะแวดล้อม ตามที่ได้มีผู้ศึกษาไว้แล้วมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ ประกอบการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้ศึกษาจะเข้าไปสังเกตการณ์สภาพแวดล้อมจากสถานการณ์จริง รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องระดับลึก เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านความหมายและความรู้สึกนึกคิด จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อค้นหาแนวทางและการสร้างกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่จะสามารถลดความต้องการ (Demand) และลดปริมาณ (Supply) ของยาเสพติดลงได้ ทั้งนี้ ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันด้วยความจริงใจและจริงจัง โดยพัฒนากลยุทธ์และประสานมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนระดมและจัดสรรทรัพยากรในการแก้ไขปัญหาให้เกิดประโยชน์สูงสุด มุ่งสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันให้แก่คน ซึ่งเป็นศูนย์กลางแห่งปัญหารวมทั้ง สกัดกั้นและปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดให้ครอบคลุมตั้งแต่การผลิต การค้าจนถึงเส้นทางและวิธีการแพร่ระบาด โดยมีประเด็นปัญหาที่ผู้ศึกษาสนใจคำตอบ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนจะมีรูปแบบลักษณะอย่างไร จึงจะเป็นการสร้างกลยุทธ์การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ทั้งระบบ ครอบคลุมครบวงจรทุกมิติแห่งปัญหา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 100 คน จากสูตรทาร์โร่ ยามาเน่

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และรายได้

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรในสถานพินิจ จังหวัดภาคเหนือตอนล่างต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติด โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการป้องกันครอบครัว ด้านการป้องกันชุมชน และด้านการป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Opened-Ended Questions)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากบุคลากรในสถานพินิจ ภาคเหนือตอนล่าง

2. นำแบบสอบถาม จำนวน 100 ชุด พร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไปมอบให้กลุ่มตัวอย่าง อธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา การกรอกข้อมูลและรับกลับด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับมา จำนวน 100 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 100 ชุด นำมาลงรหัสประมวลผลโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษา และรายได้ นำแจกแจง ค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางบรรยายและสรุป

3. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของบุคลากรในสถานพินิจที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง โดยรวมและรายด้าน โดยการแปรความหมายเฉลี่ย เปรียบเทียบตามเกณฑ์ 5 ระดับ

4. แบบสอบถาม ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะแบบปลายเปิดนำมาสรุปตามประเด็นที่สำคัญในรูปแบบ ของการบรรยาย โดยจัดกลุ่มที่คล้ายๆ หรือเหมือนกันมาคิดเป็นร้อยละในตาราง

ผลการวิจัย

คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 100 คน ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 และเพศชาย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ จำนวน 100 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 15-24 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 เป็นผู้ที่มีอายุ 25-34 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21 เป็นผู้ที่มี อายุ 35-44 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29 เป็นผู้ที่มีอายุ 45-54 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24 และ เป็นผู้ที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา จำนวน 100 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มี การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 25 คน คิดเป็น

ร้อยละ 25 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 54 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน จำนวน 100 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ 5,001-10,000 บาท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 เป็นผู้ที่มิรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20 เป็นผู้ที่มิรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45 และเป็นผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 20,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32 ตามลำดับ ระดับความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทยภาคเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการป้องกันชุมชน ด้านการป้องกันตนเอง ด้านการป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ และด้านการป้องกันครอบครัว ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏเป็นดังนี้

1. ด้านการป้องกันตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจมีระดับความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทยภาคเหนือตอนล่าง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ท่านได้รับข้อมูลข่าวสาร ท่านสามารถป้องกันตนเองจากยาเสพติด ท่านสามารถควบคุมตนเองจากยาเสพติด ท่านมีขั้นตอนในการป้องกันตนเอง ท่านมีวิธีการอย่างไรในการป้องกันตนเอง ท่านมีระเบียบวินัยในตนเองจากยาเสพติด ท่านสามารถบังคับตนเองจากยาเสพติด ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันตนเองและท่านมีวิธีการป้องกันตนเอง และท่านได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันตนเอง ตามลำดับ

2. ด้านการป้องกันครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจมีระดับความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทยภาคเหนือตอนล่าง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ในครอบครัวจะพูดคุยกันเกี่ยวกับยาเสพติด ระหว่างญาติพี่น้องจะพูดคุยกันเกี่ยวกับยาเสพติด ญาติพี่น้อง มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ระหว่างพ่อแม่ลูก มีการสนทนาเกี่ยวกับยาเสพติด และระหว่างคนในครอบครัวให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ครอบครัวของท่านมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด พ่อแม่ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด ครอบครัวของท่านมีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และครอบครัวของท่านมีความเป็นกันเองให้ความอบอุ่น ตามลำดับ

3. ด้านการป้องกันชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจมีระดับความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทยภาคเหนือตอนล่าง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้นำชุมชนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด ชุมชนของท่านให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้นำชุมชนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้นำชุมชนเอาใจจริงเอาใจกับการปราบปรามยาเสพติด ผู้นำชุมชนมีความจริงจังในการแก้ปัญหายาเสพติด ผู้นำชุมชนมีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ผู้นำชุมชนเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในการป้องกันยาเสพติด ผู้นำชุมชนร่วมกับผู้ชุมชนจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด และผู้นำชุมชนเป็นแบบอย่างในการป้องกันยาเสพติด ตามลำดับ

4. ด้านการป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ พบว่า เด็กและเยาวชนในสถานพินิจมีระดับความคิดเห็นต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของเยาวชนไทย

ภาคเหนือตอนล่าง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ทางชุมชนยังขาดความช่วยเหลือจากทางราชการ ทางราชการออกให้ความรู้กับทางชุมชน ทางราชการช่วยสนับสนุนงบประมาณในการป้องกันยาเสพติด ชุมชนมีการทำประชาคมกับทางราชการเกี่ยวกับยาเสพติด ชุมชนให้ความร่วมมือกับทางราชการ ทางราชการให้ความร่วมมือกับชุมชนและชุมชนของความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ทางชุมชนขาดแคลนเครื่องมือ ในการให้ความรู้กับประชาชน ทางราชการและชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด และทางชุมชนและราชการร่วมมือในการป้องกันยาเสพติด ตามลำดับ จากผลการศึกษา การป้องกันปัญหา ยาเสพติดของเยาวชนไทยภาคเหนือตอนล่าง มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากสมมุติฐาน ข้อที่ 1 การป้องกันปัญหาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง อยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า การป้องกันปัญหาเสพติดของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่าง ต่างให้ความสำคัญต่อการป้องกัน ปัญหาเสพติดของเยาวชน สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ คงทับทิม (2546) ที่ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วม ของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติด: ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธร ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม สถานภาพส่วนบุคคลเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่สุ่มจำนวน 114 คน ทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วม ของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียง ด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการติดตาม และประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้าน อายุ และตำแหน่งหน้าที่ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปัญหาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้าน เพศ ระดับการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สอดคล้องกับนายเฉลิมพล เจียรตระกูล (2549) ที่ได้ทำการศึกษา การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดในสถานบันเทิงในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับ ยาเสพติดในสถานบันเทิงในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ บรรลุผลในระดับปานกลาง
2. ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดใน สถานบันเทิง มีต่อผู้ประกอบการสถานบันเทิงอยู่ในระดับน้อย
3. ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ คือ ในด้านความชัดเจนของนโยบายและแนวทางการดำเนินงานจากผู้บังคับบัญชา
4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในสถานบันเทิง จะเกิดจากกฎหมายและนโยบาย หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือ กฎหมาย ต้องมีความครอบคลุม สถานบันเทิงประเภทอื่นๆ ด้วย เช่น ร้านค้าแอบแฝง รวมทั้งยังไม่มีมีการบูรณาการ การทำงานระหว่างหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีปัญหาในส่วนของประกอบการสถานบันเทิง ที่ยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ในการช่วยกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานบันเทิง

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาสามารถกำหนดแนวทาง เป็นข้อเสนอแนะแก่หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกัน เพื่อเสริมสร้างปัจจัยในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของเยาวชนไทย ภาคเหนือตอนล่างเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการป้องกันตนเอง

การไม่ทดลองเสพยาเสพติดทุกชนิด ถ้ามีปัญหาหรือไม่สบายใจ อย่าเก็บไว้คนเดียว ไม่หาทางออก ในทางที่เป็นโทษ ควรปรึกษา พ่อ แม่ ครู ผู้ใหญ่ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น อ่านหนังสือ เล่นกีฬา หรือทำงานอดิเรกต่างๆ ระมัดระวังการใช้ยาและศึกษาให้เข้าใจ ถึงโทษ ของยาเสพติด

2. ด้านการป้องกันครอบครัว

ควรสอดส่องดูแลเด็กและบุคคลในครอบครัวอย่าให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อบรมสั่งสอนให้รู้ถึงโทษภัย ของยาเสพติด ดูแลเรื่องการคบเพื่อน คอยส่งเสริมให้เขารู้จักการใช้เวลาในทางที่เป็นประโยชน์ เช่น การทำงานบ้าน เล่นกีฬา ฯลฯ เพื่อป้องกันมิให้เด็กหันเหไปสนใจในยาเสพติด สิ่งสำคัญก็คือ ทุกคนในครอบครัวควรสร้างความรัก ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

3. ด้านการป้องกันชุมชน

หากพบผู้ติดยาเสพติดควรช่วยเหลือแนะนำให้เข้ารับการบำบัดรักษาโดยเร็ว และเมื่อรู้ว่าใครผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายยาเสพติด ควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่สุลการ นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) เพื่อดำเนินการกวาดล้างและปราบปราม มิให้ยาเสพติดกระจายไปสู่ชุมชน

4. ด้านการป้องกันโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ

ทางราชการให้ความร่วมมือกับชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล การออกข้อบัญญัติ ฯลฯ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีชุมชนฐานราก เครือข่ายการวิจัย ภาคเหนือตอนล่างที่ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

เฉลิมพล เจียรตระกูล. (2549). การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ในสถานบันเทิงในอำเภอเมืองเชียงใหม่จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ทัศนีย์ ลักคณาภิชนัชช. (2548). การสังคมสงเคราะห์ชุมชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วิรัตน์ ราชณรงค์. (2520). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่เป็นอุปสรรคในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าพนักงานตำรวจ "ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธร จังหวัดเพชรบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมคิด ศรีชัย. (2547). การนำนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ ของสถานีตำรวจภูธรตำบลโพธิ์กลาง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พงษ์ศิริ สอนแก้ว. (2546). การวิเคราะห์นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : การศึกษาการนำแนวทางการใช้พลังแผ่นดิน เพื่อเอาชนะยาเสพติดไปปฏิบัติ
- วงพจน์ เลี้ยงหล้า. (2553). ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย; มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
- ชัยยันต์ ศรีมงคละ. (2548). สภาพและปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.